Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000514

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тишечко Андрій Васильович
2. Andrii V. Tyshechko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка підприємств та галузей національного господарства

Дата захисту: 15-04-2026

Спеціальність за освітою: Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва

Місце роботи здобувача: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 195

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 69, 69.01.11, 06.51.43, 06.51.02, 69.01.30

Тема дисертації:

1. Регулювання рибного господарства України в умовах надзвичайних викликів
2. Regulation of Ukraine's fisheries sector under extraordinary challenges

Реферат:

1. Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретичних засад та розробленню науково-практичних пропозицій, спрямованих на удосконалення інструментів, методів галузевого регулювання в сільському та рибному господарстві в умовах впливу надзвичайних викликів. Досліджено методичні засади функціонування сільського та рибного господарства. Здійснено оцінку динаміки та структурних змін у рибному господарстві та роль рибальства і аквакультури у глобальному постачанні білків, проведено мультифакторну оцінка впливу воєнного стану на стан сировинної бази галузі при переході до принципів циркулярної економіки з урахуванням заходів регулювання в Європейському Союзі. Дослідження направлено на удосконалення концептуальних підходів до практичного впровадження прямих і непрямих інструментів регулювання для рибного господарства, а також прогнозування компенсації збитків заподіяних суб'єктам промислового рибальства у Азовському та Чорному морях внаслідок воєнних дій. У дисертації

досліджено й обґрунтовано, що провідною тенденцією розвитку теоретичної думки в аграрному секторі економіки є поступове вдосконалення методичного інструментарію регулювання рибного господарства з поєднанням державного регулювання та ринкових механізмів у контексті забезпечення продовольчої безпеки на макро- та макрорівнях з урахуванням концептуальних засад блакитної та циркулярної економіки. Цьому має сприяти запропонований у роботі концептуальний авторський підхід до удосконалення системи регулювання на основі методики прогнозування компенсації збитків за трьома групами витрат: прямі економічні витрати: зменшення обсягів вилову через недоступність промислових районів, пошкодження або втрата риболовецьких суден та обладнання, руйнування портової та переробної інфраструктури; непрямі витрати: втрата доходів через обмеження експорту та внутрішнього збуту, зниження зайнятості в галузі; екологічні та біоекономічні збитки: скорочення популяцій промислово цінних видів риб, порушення відтворювальних циклів, деградація середовища існування гідробіонтів. Реалізація таких заходів сприятиме класифікації інструментів і модернізації методів регулювання рибного господарства на засадах запровадження непрямого інструменту регулювання простежуваності, меліорації, в період надзвичайних викликів із пріоритетом блакитної економіки задля забезпечення населення продовольством. Запропоновано розглядати рибне господарство як один із секторів «блакитної економіки», що дає підстави адаптувати національну систему регулювання до принципів циркулярної економіки та передбачає інтеграцію екологічних, соціальних й економічних пріоритетів у єдину модель відтворення ресурсів. Особливого значення набув європейський досвід регулювання, який поєднує багаторівневу систему регулювання через залучення місцевих громад. Для України запозичення таких практик слугуватиме основою для відновлення сировинної бази галузі, посилення ролі громад на створення додаткових робочих місць. Запропоновано до використання інтегрований, системний, ресурсоефективний, цифрово-аналітичний підходи до реалізації механізмів при регулюванні розвитку циркулярної та блакитної економіки в громадах. Обґрунтовано, що національна система регулювання рибним господарством в Україні перебуває у процесі трансформації внаслідок євроінтеграційного вектору розвитку, потреб повоєнного відновлення економіки та надзвичайних викликів. Проведений критичний аналіз підходів до впровадження комплексної системи галузевого регулювання, яка б враховувала як біоекономічні особливості рибного господарства, так і міжнародні тенденції розвитку з урахуванням кращих міжнародних практик шляхом виокремлення адаптаційних можливостей зарубіжного досвіду до умов функціонування національного рибного господарства. Запропоновано сучасні підходи до подолання фрагментарності регуляторного середовища рибного господарства, низького рівня участі громад у плануванні та моніторингу діяльності, недостатнього рівня цифровізації процесів, а також відсутності інтегрованих моделей управління на основі балансу еколого-економічної ефективності та соціальної справедливості. Подальші етапи реалізації концептуальних засад регулювання розвитку рибного господарства та його позиціонування в структурі аграрного сектору економіки зумовили необхідність проведення розрахунків індикаторів розвитку з метою модернізації організаційно-економічного методу регулювання для реалізації базових засад розробленого в роботі проєкту системи простежуваності водних біоресурсів й продукції, виготовленої з них у рибному господарстві України, її відповідність європейським стандартам.

2. The dissertation is devoted to substantiating theoretical foundations and developing scientific and practical proposals aimed at improving the tools and methods of sectoral regulation in agriculture and fisheries in the context of extraordinary challenges. The methodological foundations of the functioning of agriculture and fisheries have been studied. An assessment of the dynamics and structural changes in fisheries and the role of fishing and aquaculture in global protein supply has been carried out, and a multifactorial assessment of the impact of martial law on the state of the industry's raw material base during the transition to the principles of the circular economy has been conducted, taking into account regulatory measures in the European Union. The research is aimed at improving conceptual approaches to the practical implementation of direct and indirect regulatory instruments for fisheries, as well as forecasting compensation for losses caused to industrial fishing entities in the Azov and Black Seas as a result of military actions. The dissertation examines and substantiates that the leading trend in the development of theoretical thought in the agricultural sector of the economy is the

gradual improvement of methodological tools for regulating fisheries, combining state regulation and market mechanisms in the context of ensuring food security at the macro and macro levels, taking into account the conceptual foundations of the blue and circular economy. This should be facilitated by the author's conceptual approach to improving the regulatory system based on a methodology for forecasting compensation for losses in three groups of expenses: direct economic costs: reduction in catch volumes due to the inaccessibility of industrial areas, damage to or loss of fishing vessels and equipment, destruction of port and processing infrastructure; indirect costs: loss of income due to restrictions on exports and domestic sales, decline in employment in the industry; environmental and bioeconomic losses: reduction of populations of commercially valuable fish species, disruption of reproductive cycles, degradation of the habitat of aquatic organisms. The implementation of such measures will contribute to the classification of instruments and modernization of fisheries management methods based on the introduction of an indirect traceability regulation instrument, amelioration, during periods of extraordinary challenges with a priority on the blue economy in order to ensure food security for the population. It is proposed to consider fisheries as one of the sectors of the “blue economy,” which provides grounds for adapting the national regulatory system to the principles of the circular economy and provides for the integration of environmental, social, and economic priorities into a single model of resource reproduction. Of particular importance is the European experience of regulation, which combines a multi-level regulatory system with the involvement of local communities. For Ukraine, borrowing such practices will serve as a basis for restoring the industry's raw material base and strengthening the role of communities in creating additional jobs. Integrated, systematic, resource-efficient, digital-analytical approaches to the implementation of mechanisms for regulating the development of the circular and blue economy in communities are proposed for use. It is argued that the national system of fisheries regulation in Ukraine is undergoing a transformation due to the European integration vector of development, the needs of post-war economic recovery, and extraordinary challenges. A critical analysis of approaches to the implementation of a comprehensive system of sectoral regulation has been carried out, taking into account both the bioeconomic characteristics of fisheries and international development trends, based on best international practices, by identifying opportunities for adapting foreign experience to the conditions of the national fisheries sector. Modern approaches are proposed to overcome the fragmentation of the regulatory environment of the fishing industry, the low level of community participation in planning and monitoring activities, the insufficient level of digitalisation of processes, and the lack of integrated management models based on a balance of ecological and economic efficiency and social justice. Further stages of implementation of the conceptual foundations for regulating the development of the fishing industry and its positioning in the structure of the agricultural sector of the economy necessitated the calculation of development indicators with a view to modernizing the organizational economic method of regulation for the implementation of the basic principles of the project developed in the work on the traceability system for aquatic biological resources and products made from them in the fisheries sector of Ukraine, and its compliance with European standards.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Тишечко А. В. Еволюційні засади регулювання рибного господарства в умовах надзвичайних викликів. Науковий вісник Полісся. 2022. № 2 (25). С. 89–99.

- Тишечко А. В. Модернізація організаційно-економічного методу регулювання рибного господарства в умовах трансформаційних процесів. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 5. С. 133–136.
- Вдовенко Н. М., Сизон В. Г., Тишечко А. В. Механізми публічного управління соціальним капіталом громад з урахуванням економічного регулювання розвитку галузі рибного господарства та надзвичайних викликів. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences. 2025. № 3. Т. 2. С. 321–325.
- Вдовенко Н. М., Дергач А. В., Тишечко А. В. Еволюція поглядів на механізми публічного управління розвитком соціального капіталу в громадах та обґрунтування агротехнологічних рішень регулювання розвитку циркулярної та блакитної економіки. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2025. № 3. С. 24–28.
- Тишечко А. В. Концептуальні підходи до практичного впровадження механізмів і методів галузевого регулювання для рибного господарства з урахуванням зарубіжного досвіду. Актуальні питання у сучасній науці. 2025. № 7 (37). С. 150–161.
- Шарило Ю. Є., Матіїв І. Л., Коновалов Р. І., Вдовенко Н. М., Плічко В. Ф., Дмитришин Р. А., Тишечко А. В. Комплексні рішення обґрунтування компенсації збитків галузі рибного господарства в умовах подолання впливу надзвичайних викликів: рибальство та аквакультура. Київ, 2023. 26 с.
- Коваленко Б. Ю., Вдовенко Н. М., Плічко В. Ф., Коваленко В. О., Шарило Ю. Є., Тишечко А. В., Дмитришин Р. А., Коваль В. В., Павленко Н. Г. Методичні рекомендації з використання гвоздичної олії для анестезії риб через призму впливу формування пропозиції на агропродовольчу продукцію на ринку. Київ, 2023. 30 с.
- Шарило Ю., Вознюк Л., Тишечко А., Плічко В., Вдовенко Н., Поплавська О., Шевель О., Заленська Є. Рекомендації з виробництва веслоноса в умовах трансформації продовольчих систем та використання конкурентних переваг. Київ, 2024. 59 с.
- Коваленко Б. Ю., Шарило Ю. Є., Тишечко А. В., Плічко В. Ф., Поплавська О. С., Вдовенко Н. М., Маргасова В. Г., Коваль В. В., Федоренко М. О. Практичні рекомендації щодо виробництва гігантської прісноводної креветки при організації бізнес-процесів в ланцюгах створення доданої вартості продукції з безвідходною переробкою сировини. Рекомендації. Київ, 2024. 47 с.
- Матіїв І. Л., Медведенко Л. К., Тишечко А. В. Базові підходи до прикладного рішення проблем меліорації в рибному господарстві у контексті трансформаційних процесів блакитної економіки. Методичні рекомендації. Київ, 2024. 21 с.
- Шарило Ю., Вдовенко Н., Тишечко А., Плічко В., Андрущенко А., Маргасова В., Коваль В., Заленська Є., Поплавська О. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо забезпечення регулювання конкурентоспроможності сільського та рибного господарства у сфері трансформації продовольчих систем циркулярної біоекономіки з акцентом на імплементацію Циркулярного Регламенту. Київ, 2024. 86 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: комплекс науково обґрунтованих прикладних рекомендацій направлених на вдосконалення прямих і непрямих інструментів регулювання рибного господарства в контексті забезпечення цифровізації адміністративних та операційних процесів у галузі

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U001973; 0122U001643; 0123U101944

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вдовенко Наталія Михайлівна

2. Nataliia M. Vdovenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0849-057X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пойда-Носик Ніна Никифорівна

2. Nina N. Poida-Nosyk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5378-8028

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Каліна Ірина Іванівна

2. Iryna Kalina

Кваліфікація: д.е.н., проф., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5662-6967

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Приватне акціонерне товариство "Вищий навчальний заклад "Міжрегіональна Академія управління персоналом"

Код за ЄДРПОУ: 00127522

Місцезнаходження: вул. Фрометівська, Київ, 03039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Негода Юлія Володимирівна
2. Yuliia V. Nehoda

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9714-5438

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Олійник Лариса Анатоліївна
2. Larysa A. Oliinyk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.04.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8163-3763

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Діброва Анатолій Дмитрович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Діброва Анатолій Дмитрович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Боярчук Сергій Васильович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна